EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 11.3.2008
KOM(2008) 134 lopullinen

2008/0055 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja säännösten rikkomisista määrättävistä seuraamuksista annetun direktiivin 2005/35/EY muuttamisesta

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Komissio on ollut huolestunut siitä, että aluksista peräisin olevia, ympäristöä pilaavien aineiden laittomia päästöjä tapahtuu niin usein. Erään onnettomuudesta johtuneen laajan öljykatastrofin vaikutuksesta se päätti vuonna 2003 esittää direktiiviehdotuksen ”alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja pilaamisrikoksista määrättävistä seuraamuksista, myös rikosoikeudellisista seuraamuksista” ja ehdotuksen puitepäätökseksi ”rikosoikeudellisen kehyksen lujittamisesta alusten aiheuttaman ympäristön pilaantumisen torjunnassa”. Direktiiviehdotuksen oikeusperustana oli EY:n perustamissopimuksen 80 artiklan 2 kohta ja puitepäätöksen oikeusperustana Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 ja 31 artikla sekä 34 artiklan 2 kohdan b alakohta. Direktiiviehdotuksen mukaan alusten aiheuttamaa ympäristön pilaantumista olisi pidettävä rikoksena, josta voidaan määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia. Puitepäätösehdotuksen tavoitteena taas oli näiden rikosoikeudellisten seuraamusten lähentäminen.

Komissio esitti näissä ehdotuksissa, että yhteisön säädöksessä määriteltäisiin seuraamusten luonne (rikosoikeudellinen) ja laji (vapausrangaistus tai sakko), kun taas seuraamusten tasoa koskevat säännökset annettaisiin hallitustenvälisessä asiakirjassa. Ehdotuksia koskevien neuvottelujen aikaan rikosoikeudellisten kysymysten jakaminen ensimmäisen ja kolmannen pilarin kesken herätti yhä ristiriitoja Euroopan unionin toimielinten välillä. Lopulta molemmat ehdotukset hyväksyttiin vuonna 2005 seuraavasti:

Alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja säännösten rikkomisista määrättävistä seuraamuksista annetussa direktiivissä 2005/35/EY määritellään tarkoin kyseiset säännösten rikkomiset ja säädetään, että niistä on määrättävä ”tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, joihin voi sisältyä rikosoikeudellisia tai hallinnollisia seuraamuksia”. Rikosoikeudellisten seuraamusten luonnetta, lajia ja tasoa koskevat säännökset sen sijaan annettiin direktiiviä täydentävässä puitepäätöksessä 2005/667/YOS.

Kun Euroopan yhteisöjen tuomioistuin totesi 13. syyskuuta 2005 antamassaan tuomiossa (asia C-176/03), että yhteisön lainsäätäjä voi tietyin edellytyksin säätää myös rikosoikeuteen liittyvistä toimenpiteistä, komissio päätti nostaa tuomioistuimessa puitepäätöstä 2005/667/YOS koskevan kumoamiskanteen, koska se katsoi, että puitepäätös oli tehty väärän oikeusperustan nojalla (asia C-440/05).

Yhteisöjen tuomioistuin kumosikin puitepäätöksen 23. lokakuuta 2007 antamallaan tuomiolla. Se totesi, että rikoksen määritelmä ja seuraamusten luonne (2, 3 ja 5 artikla) olisi voitu vahvistaa EY:n perustamissopimuksen 80 artiklan 2 kohdan nojalla ja että puitepäätös oli tämän vuoksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 47 artiklan vastainen, koska sen säännökset ulottuivat yhteisön toimivallan alueelle.

Kun yhteisöjen tuomioistuin kumosi puitepäätöksen 23. lokakuuta 2007, syntyi oikeudellinen tyhjiö, koska ei ollut enää yhdenmukaista lähestymistapaa määrätä seuraamuksia meren pilaantumisen torjumiseksi. Tämä tyhjiö on täytettävä antamalla tarvittavat säännökset asianmukaisen oikeusperustan eli EY:n perustamissopimuksen 80 artiklan 2 kohdan nojalla.

Tavoitteena on ottaa käyttöön seuraamusjärjestelmä niitä harvinaisia tapauksia varten, joissa pilaantumiseen johtanutta toimijan käyttäytymistä on pidettävä niin moitittavana, että siitä on voitava määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia. Sääntöjä noudattavat toimijat sen sijaan hyötyvät järjestelmästä, koska sen avulla voidaan tehokkaasti saattaa vastuuseen se pieni vähemmistö, joka nykyään tahraa koko merenkulkualan maineen.

Ehdotetut toimenpiteet ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että meriturvallisuutta koskevia yhteisön sääntöjä voidaan soveltaa mahdollisimman tehokkaasti seuraavista syistä:

– Neuvoston puitepäätöksen 2005/667/YOS tekemisen yhteydessä jäsenvaltiot hyväksyivät yksimielisesti sen, että alusten aiheuttamaa ympäristön pilaantumista on pidettävä rikoksena, jos päästöt on aiheutettu tahallaan, piittaamattomuudella tai törkeällä huolimattomuudella. Nyt kun yhteisöjen tuomioistuin on kumonnut puitepäätöksen, komissio ehdottaa, että direktiiviä muutettaisiin. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole muuttaa direktiivin sisältöä, vaan lisätä siihen edellä mainittu puitepäätöksen säännös. Näin voitaisiin tehostaa direktiivin täytäntöönpanoa (koska yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on valvoa ensimmäisen pilarin yhteydessä annettujen säädösten lainmukaisuutta ja yhdenmukaista tulkintaa).

– Direktiivissä 2005/35/EY määritellyllä seuraamusjärjestelmällä pannaan vain osittain täytäntöön alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehty kansainvälinen yleissopimus, jäljempänä ’Marpol-yleissopimus’. Jotta voidaan varmistaa, että seuraamukset ovat ”yleissopimuksen rikkomisen ehkäisemistä ajatellen riittävän ankaria”, kuten Marpol-yleissopimuksen 4 artiklan 4 kohdassa määrätään, seuraamusjärjestelmän pelotevaikutusta on vahvistettava, niin että potentiaalisille saastuttajille voidaan antaa selkeä viesti, jonka vaikutus on tuntuvasti varoittavampi[1]. Lisäksi on välttämätöntä, että jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä rikostutkinnan, syytteeseenpanon ja oikeudellisen yhteistyön alalla, sillä tämä voi olla tehokkaampaa kuin hallinnollinen yhteistyö.

– Eräät jäsenvaltiot, varsinkin rantavaltiot, ovat äskettäin lujittaneet rikosoikeudellisia seuraamusjärjestelmiään. Niiden valppaus rikosten ehkäisemisessä ja rikostuomioistuinten määräämien rangaistusten ankaruus yhdessä tapausten saaman julkisuuden kanssa on auttanut vähentämään laittomia päästöjä merkittävästi. Jotta rikollisille ei jää suojapaikkoja Euroopan yhteisössä, on äärimmäisen tärkeää, että kaikki jäsenvaltiot omaksuvat tällaisen lähestymistavan riippumatta siitä, ovatko ne lippuvaltioita tai satama- ja/tai rantavaltioita.

Yleinen tausta

Ympäristörikollisuus on yksi Euroopan unionin keskeisiä huolenaiheita. Tampereella 15. ja 16. lokakuuta 1999 kokoontunut Eurooppa-neuvosto katsoi, että pyrkimyksissä sopia rikosten ja seuraamusten yhteisistä määritelmistä olisi keskityttävä ensimmäisessä vaiheessa joihinkin erityisen tärkeisiin aloihin, kuten ympäristörikollisuuteen. Sen jälkeen kun säiliöalus Prestige upposi marraskuussa 2002, Kööpenhaminassa 12. ja 13. joulukuuta 2002 kokoontunut Eurooppa-neuvosto julisti Euroopan unionin toteuttavan määrätietoisesti kaikki tarvittavat toimet uusien öljykatastrofien välttämiseksi. Neuvosto piti erityisen tervetulleena komission ehdotusta, jonka mukaan olisi harkittava uusia toimenpiteitä, jotka koskisivat esimerkiksi rikosoikeudellista vastuuta ja sen perusteella määrättäviä seuraamuksia. Oikeus- ja sisäasiain

[1] Ks. myös komission maaliskuussa 2003 esittämän alkuperäisen ehdotuksen (KOM(2003) 92 lopullinen) perustelujen 2.2 kohta.

neuvosto hyväksyikin 19. joulukuuta 2002 julkilausuman, jossa se lupasi toteuttaa kaikki tarvittavat lisätoimet, jotta ympäristöä ja erityisesti meriä voitaisiin suojella pilaantumiselta rikosoikeuden keinoin.

Voimassa olevat aiemmat säännökset

Ehdotus perustuu direktiiviin 2005/35/EY, johon on lisätty kumotun puitepäätöksen 2005/667/YOS aineellinen sisältö.

Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin tavoitteisiin

Ehdotetussa direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita. Sen laatimisessa on noudatettu erityisesti perusoikeuskirjan VI lukuun sisältyviä lainkäyttöä koskevia periaatteita, ja sillä pyritään perusoikeuskirjan 37 artiklan mukaisesti sisällyttämään unionin politiikkoihin ympäristönsuojelun korkea taso kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti.

2. KUULEMISET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Intressitahojen kuuleminen

Intressitahojen kuulemista ei pidetty tässä tapauksessa tarpeellisena, koska neuvosto on kumotun puitepäätöksen yhteydessä jo yksimielisesti hyväksynyt ehdotukseen sisältyvät säännökset tässä muodossa. Lisäksi on otettava huomioon, että sen jälkeen kun yhteisöjen tuomioistuin kumosi puitepäätöksen 2005/667/YOS 23. lokakuuta 2005, ei ole ollut yhdenmukaista lähestymistapaa määrätä seuraamuksia meren pilaantumisen torjumiseksi, ja tämä oikeudellinen tyhjiö on täytettävä mahdollisimman nopeasti.

Asiantuntijatiedon käyttö

Ulkopuolista asiantuntemusta ei tarvittu.

Vaikutusten arviointi

Vaikutustenarviointia ei pidetty tarpeellisena, koska ehdotuksella vain siirretään osaksi yhteisön oikeutta säännöksiä, jotka neuvosto on jo yksimielisesti hyväksynyt kumotun puitepäätöksen 2005/667/YOS yhteydessä.

3. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus

Direktiiviehdotuksessa määritellään rikokseksi samat teot, jotka direktiivin 2005/35/EY 4 artiklassa määritellään säännösten rikkomiseksi.

Myös yllytystä ja avunantoa tällaisiin tekoihin olisi pidettävä rikoksena.

Rikoksista olisi voitava langettaa tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, joiden on luonnollisten henkilöiden osalta oltava rikosoikeudellisia. Myös oikeushenkilöille olisi voitava määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, jos niiden todetaan olevan vastuussa tämän direktiivin mukaisesti.

Oikeusperusta

Direktiivin säännökset koskevat meriliikennettä. Tämän vuoksi oikeusperustana on Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 80 artiklan 2 kohta.

Toissijaisuusperiaate

Toissijaisuusperiaatetta sovelletaan, koska asia, jota ehdotus koskee, ei kuulu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

Ehdotuksen tavoitteita ei voida saavuttaa riittävällä tavalla pelkästään jäsenvaltioiden toimin seuraavista syistä:

Meren pilaantuminen aiheuttaa yleensä valtioiden rajat ylittäviä vahinkoja. Siksi on erittäin tärkeää, että jäsenvaltioilla on yhteinen näkemys siitä, mitkä meren pilaamiseen liittyvät säännösten rikkomiset on katsottava rikoksiksi, joista on määrättävä rikosoikeudellisia seuraamuksia, ainakin silloin kun rikokseen ovat syyllistyneet luonnolliset henkilöt. Jos kansalliset menettelytavat poikkeavat toisistaan, se estää tehokkaan oikeudellisen yhteistyön ja antaa rikoksentekijöille mahdollisuuden välttää syytetoimet.

Koska meren pilaantuminen aiheuttaa usein valtioiden rajat ylittäviä vaikutuksia ja rikoksentekijät toimivat yli rajojen, ongelmaan ei voida puuttua yksittäisten jäsenvaltioiden toimin.

Ehdotuksen tavoitteet saavutetaan paremmin yhteisön toimilla seuraavista syistä:

Rikosten tunnusmerkistöjä koskeva vähimmäisstandardi ja vaatimus rikosoikeudellisten seuraamusten määräämisestä luonnollisille henkilöille on vahvistettava yhteisön tasolla. Näin voidaan varmistaa, että alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta muodostuviin rikoksiin suhtaudutaan kaikissa jäsenvaltioissa samalla tavoin ja että rikoksentekijät eivät voi välttää syytetoimia EU:n alueella.

Ehdotetussa direktiivissä esitetään ainoastaan vähimmäistasoa rikosten tunnusmerkistöjen yhdenmukaistamiseksi, ja siinä säädetään ainoastaan yleisellä tasolla, että luonnollisille henkilöille olisi määrättävä rikosoikeudellisia seuraamuksia. Jäsenvaltiot voivat itse päättää, olisiko rikosoikeudellisia seuraamuksia määrättävä myös oikeushenkilöille.

Näin ollen ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen.

Suhteellisuusperiaate

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen seuraavista syistä:

Valittu toimi on direktiivi, joka jättää jäsenvaltioille runsaasti joustavuutta täytäntöönpanossa; ne voivat muun muassa määrittää itse seuraamustyypit ja niiden tason. Direktiivissä säädetään vain vähimmäisstandardi. Jäsenvaltiot voivat pitää yllä tai ottaa käyttöön ankarampia toimenpiteitä esimerkiksi säätämällä rikoksiksi muitakin tekoja tai ottamalla käyttöön myös oikeushenkilöille määrättävät rikosoikeudelliset seuraamukset. Tästä säädetään nimenomaisesti direktiivin 2005/35/EY 1 artiklan 2 kohdassa.

Direktiivin täytäntöönpanosta ei aiheudu merkittäviä taloudellisia tai hallinnollisia rasitteita, koska rikosoikeudelliset ja lainkäytön rakenteet ovat jo käytössä jäsenvaltioissa.

Sääntelytavan valinta

Ehdotettu sääntelytapa: direktiivi.

Muut säädöslajit eivät soveltuisi seuraavasta syystä:

Voimassa oleva direktiivi 2005/35/EY on saatettava yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-440/05 antaman tuomion mukaiseksi. Direktiiviä voidaan muuttaa vain muutosdirektiivillä.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia yhteisön talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

Vastaavuustaulukko

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kirjallisina kansalliset säännökset, joilla direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, sekä taulukko säännösten ja tämän direktiivin välisestä vastaavuudesta.

Euroopan talousalue

Ehdotettu säädös koskee Euroopan talousalueeseen liittyvää asiaa. Sen vuoksi se olisi ulotettava koskemaan koko Euroopan talousaluetta.

Ehdotuksen yksityiskohtainen kuvaus

1. Rikos

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kaikkia direktiivin 2005/35/EY 2 artiklan määritelmän mukaisia, aluksista peräisin olevia ympäristöä pilaavien aineiden päästöjä mille tahansa direktiivin 2005/35/EY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle alueelle on pidettävä rikoksina, jos päästöt on aiheutettu tahallaan, piittaamattomuudella tai törkeällä huolimattomuudella. ’Rikoksen’ määritelmä vastaa kumotun puitepäätöksen 2005/667/YOS 2 artiklassa vahvistettua määritelmää.

2. Oikeushenkilöiden vastuu

Kuten kumotussa puitepäätöksessä esitetään, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että oikeushenkilöt voidaan saattaa vastuuseen rikoksista silloin, kun tietyt henkilöt ovat tehneet rikoksen niiden puolesta tai kun ohjauksen tai valvonnan puutteellisuus on mahdollistanut kyseisten henkilöiden toimet.

3. Seuraamukset

Alusten aiheuttamista päästörikoksista määrättävien seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia sekä luonnollisille että oikeushenkilöille.

Tämän vaatimuksen lisäksi jäsenvaltioiden on säädettävä uudessa 4 artiklassa määritellyn rikoksen osalta, että luonnollisille henkilöille määrättävien seuraamusten on oltava

rikosoikeudellisia. Oikeushenkilöiden osalta ei eritellä, olisiko seuraamusten oltava rikosoikeudellisia vai ei. Näin niiden jäsenvaltioiden, jotka eivät tunnusta oikeushenkilöiden rikosoikeudellista vastuuta kansallisessa lainsäädännössään, ei tarvitse muuttaa kansallista järjestelmäänsä.

4. Täytäntöönpanokausi

Jäsenvaltioilla on kuusi kuukautta aikaa panna direktiivi täytäntöön. Täytäntöönpanokauden määrittämisessä on otettu huomioon, että 1 artiklan sisältö on suurelta osin sama kuin kumotun puitepäätöksen 2005/667/YOS 2, 3 ja 5 artiklan sisältö. Koska puitepäätöksen täytäntöönpanokausi päättyi 12. tammikuuta 2007, jäsenvaltiot ovat jo tehneet merkittävän osan tätä direktiiviä varten tarvittavasta täytäntöönpanotyöstä.

2008/0055 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja säännösten rikkomisista määrättävistä seuraamuksista annetun direktiivin 2005/35/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 80 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen[2],

ottavat huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[3],

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[4],

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon[5],

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja pilaamisrikoksista määrättävistä seuraamuksista 7 päivänä syyskuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/35/EY[6] ja tämän muutoksen tavoitteena on lähentää määritelmiä, jotka koskevat luonnollisten tai oikeushenkilöiden tekemiä, alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta muodostuvia rikoksia, sekä rikoksentekijöiden vastuuvelvollisuuden laajuutta ja rikosoikeudellisia seuraamuksia, joita voidaan määrätä näihin rikoksiin syyllistyneille luonnollisille henkilöille.

(2) Euroopan yhteisöjen tuomioistuin kumosi 23 päivänä lokakuuta 2007[7] alusten aiheuttaman ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan rikosoikeudellisen kehyksen vahvistamisesta 12 päivänä heinäkuuta 2005 tehdyn puitepäätöksen 2005/667/YOS[8], jossa aiemmin säädettiin direktiiviä 2005/35/EY täydentävistä

---

2 EUVL C , … , s. .
3 EUVL C , … , s. .
4 EUVL C , … , s. .
5 EUVL C , … , s. .
6 EUVL L 255, 30.9.2005, s. 11.
7 Ks. asia C-440/05, komissio v. neuvosto, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa.
8 EUVL L 255, 30.9.2005, s. 164.

rikosoikeudellisista toimenpiteistä. Tällä muutosdirektiivillä täytetään tuomion antamisen seurauksena syntynyt oikeudellinen tyhjiö.

(3) Rikosoikeudelliset seuraamukset ovat aivan erilainen osoitus siitä, että yhteiskunta paheksuu tekoa, kuin hallinnolliset seuraamukset, ja ne vahvistavat alusten aiheuttaman ympäristön pilaantumisen torjuntaa koskevan voimassaolevan lainsäädännön noudattamista.

(4) Rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevat yhteiset säännöt antavat mahdollisuuden käyttää jäsenvaltioissa ja niiden välillä tehokkaampia tutkinta- ja avunantomenetelmiä.

(5) Tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia olisi sovellettava myös oikeushenkilöihin kaikkialla yhteisössä, koska alusten aiheuttamaan ympäristön pilaantumiseen liittyviä rikoksia tehdään usein oikeushenkilöiden puolesta tai niiden hyväksi.

(6) Jäsenvaltioiden olisi annettava komissiolle tietoja tämän direktiivin täytäntöönpanosta, jotta komissio voi arvioida direktiivin vaikutuksia.

(7) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa tämän direktiivin tavoitteita, vaan ne voidaan kyseessä olevasta menettelystä mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen rajat ylittävän luonteen vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi hyväksyä toimenpiteitä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

(8) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita.

(9) Direktiiviä 2005/35/EY olisi tämän vuoksi muutettava,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 2005/35/EY seuraavasti:

(1) Korvataan direktiivin nimi seuraavasti:

”Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja pilaamisrikoksista määrättävistä seuraamuksista, myös rikosoikeudellisista seuraamuksista”.

(2) Korvataan 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa, 6 artiklan 2 kohdassa ja 7 artiklan 2 kohdassa ilmaisu ”säännösten rikkominen” ilmaisulla ”rikos”.

(3) Korvataan 4 artikla seuraavasti:

”*Rikokset*

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että aluksista peräisin olevia ympäristöä pilaavien aineiden päästöjä mille tahansa 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle alueelle pidetään rikoksina, jos päästöt on aiheutettu tahallaan, piittaamattomuudella tai törkeällä huolimattomuudella.

2. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yllytys tai avunanto 1 kohdassa tarkoitettuun rikokseen on rikosoikeudellisesti rangaistavaa.”

(4) Lisätään 5 artiklan jälkeen 5 a artikla seuraavasti:

”Luonnollisiin henkilöihin kohdistuvat seuraamukset

1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 4 artiklassa tarkoitetuista rikoksista voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia rikosoikeudellisia seuraamuksia.

2. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitettuja rikosoikeudellisia seuraamuksia sovelletaan jokaiseen, jonka tuomioistuin toteaa olevan vastuussa 4 artiklassa tarkoitetusta rikoksesta.”

(5) Lisätään 5 a artiklan jälkeen 5 b artikla seuraavasti:

”Oikeushenkilöiden vastuu

1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeushenkilö voidaan saattaa vastuuseen 4 artiklassa tarkoitetusta rikoksesta, jonka on oikeushenkilön hyväksi tehnyt joko yksin tai oikeushenkilön toimielimen jäsenenä toimien henkilö, jolla on oikeushenkilössä johtava asema seuraavilla perusteilla:

   a) oikeus edustaa oikeushenkilöä; tai

   b) valtuus tehdä päätöksiä oikeushenkilön puolesta; tai

   c) valtuus harjoittaa valvontaa oikeushenkilössä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tilanteiden lisäksi kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeushenkilön voidaan todeta olevan vastuussa, jos 1 kohdassa tarkoitetun henkilön harjoittaman ohjauksen tai valvonnan puutteellisuus on mahdollistanut sen, että oikeushenkilön alaisena toimiva henkilö on voinut suorittaa kyseisen oikeushenkilön hyväksi 4 artiklassa tarkoitetun rikoksen.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu oikeushenkilön vastuu ei estä rikosoikeudenkäyntiä sellaisia luonnollisia henkilöitä vastaan, jotka ovat tekijöinä, yllyttäjinä tai osallisina 4 artiklassa tarkoitetussa rikoksessa.”

(6) Lisätään 5 b artiklan jälkeen 5 c artikla seuraavasti:

”Oikeushenkilöihin kohdistuvat seuraamukset

1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 5 b artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti vastuussa olevalle oikeushenkilölle voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia.

2. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitettuja rikosoikeudellisia seuraamuksia sovelletaan jokaiseen oikeushenkilöön, jonka tuomioistuin toteaa olevan vastuussa 4 artiklassa tarkoitetusta rikoksesta.”

(7) Poistetaan 8 artikla.

2 artikla

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuustaulukko.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä **[…]** päivänä […]kuuta […].

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*